

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

8 juli 2025

Eindtermijn

N.v.t.

Onderwerp

Ontheffing Zuid-Hollandse Omgevingsverordening Kadeversterking Achterwaterschap, Dwarsgang, Kromme Elleboog, Smoutjesvliet en Ammerse Kade

Advies

1. Te verlenen de gevraagde ontheffing ex art 7.111 van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening aan het Waterschap Rivierenland voor het vaststellen van een projectbesluit voor het project Kadeversterking Achterwaterschap, Dwarsgang, Kromme Elleboog, Smoutjesvliet en Ammerse Kade.
2. Vast te stellen de brief aan Waterschap Rivierenland inzake de ontheffing ex art. 7.111 van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening, als omschreven in het advies onder 1.
3. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten inzake de ontheffing ex art. 7.111 van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening, als omschreven in het advies onder 1.
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de Ontheffing Kadeversterking Achterwaterschap, Dwarsgang, Kromme Elleboog, Smoutjesvliet en Ammerse Kade.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

1. GS brief aan PS - ontheffing kadeversterking - DOS-2024-0004225
2. Verlening ontheffing Omgevingsverordening en toezendbrief - kadeversterking
3. 101900_Compensatieplan kadeversterking A5H tranche 1 - Achterwaterschap, Dwarsgang, Kromme Elleboog, Smoutjesvliet en Ammersekade
4. 101902_Samenvatting

1. Toelichting voor het College

Waterschap Rivierenland (WSRL) zorgt voor het beheer en onderhoud van de regionale keringen (kades) in het gebied Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. Meerdere kades in de Alblasserwaard blijken niet aan de door de provincie gestelde veiligheidsnorm te voldoen. Om de waterveiligheid ook in de toekomst te garanderen, is het noodzakelijk om de kades op orde te brengen.

De kadeversterking in het gebied gebeurt in twee tranches in te onderscheiden deelprojecten. In 2030 moeten alle kades die in de Alblasserwaard zijn onderzocht, en die niet aan de veiligheidsnorm voldoen, alsnog op orde zijn gebracht. Tranche 1 die groene (merendeels onbebouwde) kades omvat is gestart, waarvan deelproject Kade Kortland op het grondgebied van de gemeente Alblasserdam een van de eerste uitwerkingen is. Hier is in 2024 een ontheffing van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV) voor verleend.

Ook zijn er kadeversterkingen voorzien aan de Achterwaterschap, Dwarsgang, Kromme Elleboog, Smoutjesvliet en Ammerse Kade. De kadeversterkingen zijn voorzien in een gebied dat gedeeltelijk is aangemerkt als Natuurnetwerk Nederland (NNN), beschermingscategorie 1 in de ZHOV. De ontwikkeling past niet binnen de instructieregels die gelden voor NNN en ruimtelijke kwaliteit, daarom heeft het waterschap aan Gedeputeerde Staten ontheffing gevraagd.

Voor het besluit tot ontheffing is een afweging gemaakt waarin de kadeversterking in de voorgestelde vorm wordt afgewogen tegen de te beschermen waarden van natuur en ruimtelijke kwaliteit. Dit heeft geleid tot de conclusie dat de ontheffing kan worden verleend omdat ten aanzien van de NNN-belangen wordt voldaan aan de eisen van het “nee, tenzij”-regime waaronder de benodigde compensatie naar aanleiding van de aantasting van het NNN. Met betrekking tot de ruimtelijke kwaliteit is gebleken dat ondanks dat de ontwikkeling als “aanpassen” moet worden beschouwd er sprake is van een zorgvuldige inbedding van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

Voor een meer uitgebreide beschrijving van de voorgenomen ontwikkeling en de afweging tot het verlenen van ontheffing wordt verwezen naar de GS-brief aan WSRL met daarbij het ontheffingsbesluit.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 6 - Sterke steden en dorpen in Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Voor een kadeversterking bij een regionale kering is het opstellen van een Projectbesluit niet verplicht op grond van de Omgevingswet. Omdat een kadeversterking wel ingrijpend kan zijn voor de omgeving, het waterschap een zorgvuldige besluitvorming wil doorlopen en vanwege de ruimtelijke doorwerking, heeft het waterschap besloten om voor de kadeversterking bij het Achterwaterschap, Dwarsgang, Kromme Elleboog, Smoutjesvliet en Ammerse Kade, een Projectbesluit op te stellen. Het Projectbesluit vormt daarmee een Projectbesluit dat op grond van artikel 5.44, vierde lid van de Omgevingswet door het dagelijks bestuur van het waterschap wordt vastgesteld. Nadat het waterschap dit Projectbesluit heeft vastgesteld, dienen Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hier een besluit omtrent goedkeuring over te nemen (artikel 16.72 van de Omgevingswet).

De instructieregels uit afdeling 7.3 van de ZHOV gericht op omgevingsplannen zijn ook van toepassing op eerdergenoemd projectbesluit. De ontheffing is gebaseerd op artikel 2.32 Omgevingswet (Ow) en de daarin opgenomen criteria op grond waarvan ontheffing van de Omgevingsverordening kan worden verleend. In de ZHOV is deze ontheffing voor het vaststellen van een projectbesluit opgenomen in artikel 7.111 van de ZHOV. In het besluit tot het verlenen van een ontheffing aan Waterschap Rivierenland wordt gemotiveerd waarom in dit geval aan die criteria wordt voldaan.

Tegen dit besluit staat op grond van artikel 16.86, lid 1 Omgevingswet thans geen beroep open. Wel kan daaromtrent in het kader van de procedure voor het opvolgend ruimtelijk besluit een zienswijze naar voren worden gebracht respectievelijk beroep worden ingesteld.

2. Voorafgaande besluitvorming

In het kader van het informele vooroverleg is geconstateerd dat de voorgestelde ontwikkeling raakt aan de provinciale belangen NNN, ruimtelijke kwaliteit en daarmee gedeeltelijk strijdig zijn. Dit heeft geresulteerd in een formeel ontheffingsverzoek ingediend door het waterschap.

In 2024 is en voor het eerste onderdeel van het project reeds een ontheffing voor kadeversterking aan de Kade Kortland verleend (DOS-2024-0004225).

3. Proces

Tegen dit besluit staat op grond van artikel 16.86 lid 1 Ow thans geen beroep open. Het waterschap zal de verleende ontheffing samen met het ontwerp projectbesluit voor een ieder ter inzage leggen. Wel kan in het kader van de procedure voor het opvolgend ruimtelijk besluit een zienswijze naar voren worden gebracht respectievelijk beroep worden ingesteld.

De ontheffing kan worden ingetrokken indien het opvolgend ruimtelijk besluit niet binnen twee jaar na verlening van de ontheffing is vastgesteld.

Het besluit tot ontheffing is gericht op de versterkingsmaatregelen aan het Achterwaterschap, Dwarsgang, Kromme Elleboog, Smoutjesvliet en Ammerse Kade zoals aangevraagd in het ontheffingsverzoek van 19 mei 2025.

Het projectbesluit moet tot slot worden goedgekeurd door Gedeputeerde Staten. Voorliggend besluit tot verlenen van ontheffing geldt nadrukkelijk niet als een dergelijke goedkeuring.

4. Participatie en rolneming

Participatie maakt formeel geen deel uit van de procedure van GS om ontheffing te verlenen van de instructieregels van de ZHOV. Wanneer de ontheffing door het waterschap wordt toegepast ten behoeve van het opvolgend ruimtelijk besluit waarvoor de ontheffing is verleend, is er een mogelijkheid voor belanghebbenden tot het indienen van zienswijzen. In dit geval is het opvolgend ruimtelijk besluit een projectbesluit. Belanghebbenden kunnen zich dan dus richten op het projectbesluit en ook het door GS genomen ontheffingsbesluit.

In het kader van de voorbereiding van het projectbesluit voert het waterschap overigens wel participatie uit.

5. Communicatiestrategie

Het dagelijks bestuur van het waterschap wordt per brief geïnformeerd zodra het besluit voor ontheffing definitief is. Voor het overige vindt vanuit de provincie geen communicatie plaats over deze ontheffing.

Publiekssamenvatting

Waterschap Rivierenland (WSRL) zorgt voor het beheer en onderhoud van de regionale keringen (kades) in het gebied Alblasserwaard en Vijfheerenlanden. Meerdere kades in de Alblasserwaard blijken niet aan de door de provincie gestelde veiligheidsnorm te voldoen. Om de waterveiligheid ook in de toekomst te garanderen, is het noodzakelijk om de kades op orde te brengen. De kadeversterkingen raken op diverse plekken aan provinciale belangen en zijn in strijd met regels uit de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV) ten aanzien van Ruimtelijke Kwaliteit en het Natuur Netwerk Nederland (NNN). Op verzoek van WSRL heeft Gedeputeerde Staten besloten een ontheffing voor deze twee punten te verlenen die in strijd zijn met de ZHOV.